

14.9.2023

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnalta merkittävä päätös vammaisen lapsen oikeudesta esteettömään koulunkäyntiin. Päätös oli ensimmäinen, jossa lautakunta suositti hyvityksen suorittamista syrjitylle.

Liikuntarajoitteinen apuvälineitä liikkumiseensa tarvitseva lapsi kävi koulua, jossa koulun remontin takia osa oppilaista siirrettiin väistötiloihin. Väistötilojen esteetön sisäänkäynti sijaitsi siten, että liikuntarajoitteinen lapsi joutui päivittäin kulkemaan useasti toistuen huomattavasti pidemmän ja hankalamman reitin kuin muut esteellistä sisäänkäyntiä käyttäneet lapset.

Opetuksen järjestäjä ei ollut ryhtynyt toteuttamaan esteettömyysasiamiehen kanssa käydyissä neuvotteluissa esitettyä suunnitelmaa koulun pihalle johtavan pääsisäänkäynnin esteettömyydestä.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta katsoi, ettei toteutetun järjestelyn haittaa lapselle voitu pitää vähäisenä. Lapsi ei ollut vammastaan johtuen pystynyt opetustiloihin järjestetyn kulun aiheuttaman ylimääräisen rasituksen vuoksi kulkemaan opetustiloihin muiden kanssa yhdenvertaisesti. Lautakunta katsoi, että lapsi oli joutunut vammaisuudesta johtuen epäedullisempaan asemaan verrattuna muihin samaa koulua käyviin lapsiin.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta katsoi, ettei kaupunki ollut kumonnut syntynyttä syrjintäolettamaa, ja että kyse oli siten ollut yhdenvertaisuuslain 13 §:ssä kielletystä välillisestä syrjinnästä vammaisuuden perusteella.

Opetuksen järjestäjän asiassa esittämästä selvityksestä ei ilmennyt hyväksyttäviä perusteita sille, miksei lapsen koululuokkaa ollut alun perin sijoitettu käytävissä olleisiin esteettömiin tiloihin, joihin osa koululuokista oli sijoitettu. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta katsoi, että opetuksen järjestäjä oli laiminlyönyt myös velvollisuutensa kohtuullisiin mukautuksiin.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta suositti vastaajaa maksamaan lapselle 5 000 euron hyvityksen, jota oli pidettävä määrältään oikeudenmukaisena suhteessa vastaajan menettelyn vakavuuteen.

Asiassa saadun selvityksen mukaan opetuksen järjestäjä oli tietoisena asianomistajan tarpeesta esteettömään pääsyyn opetustiloihin jättänyt toteuttamatta esteettömyysasiamiehen kanssa käydyissä neuvotteluissa esillä olleen esteettömän kulkuväylän opetustiloihin.

Selvityksestä ei käynyt ilmi, että vastaaja olisi pyrkinyt yhteensovittamaan väistötilana toimivan rakennuksen ympäristön kilpailevia käyttötarkoituksia opetustilojen paremman saavutettavuuden mahdollistamiseksi, vaikka vastaajalla on päätösvalta näiden asioiden suhteen.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta katsoi vastaajan laiminlyöneen yhdenvertaisuuslain 5 ja 6 §:n mukaisen velvollisuutensa edistää yhdenvertaisuutta ja velvoitti vastaajan ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden edistämiseksi, jotta vammaiset oppilaat voivat käydä koulua yhdenvertaisesti muiden oppilaiden kanssa.

Päätös on lainvoimainen.

YHDENVERTAISUUS- JA TASA-ARVOLAUTAKUNNAN TIEDOTE 1/2023

14.9.2023

Tapausselostet on kokonaisuudessaan julkaistu yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan internet –sivuilla:
http://yvltk.fi/fi/index/materiaalit/tapausselostet_3.html

Lisätietoja: Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan pääsihteeri Juhani Kortteinen
p. 0295 150151, sähköposti: juhani.kortteinen@oikeus.fi

YHDENVERTAISUUS- JA TASA-ARVOLAUTAKUNTA

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta on valtioneuvoston nimittämä itsenäinen ja riippumaton oikeusturvaelin. Se valvoo yhdenvertaisuuslain ja tasa-arvolain noudattamista yksityisessä toiminnassa sekä julkisessa hallinto- ja liiketoiminnassa. Työelämää koskevat kysymykset eivät kuulu yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan toimivaltaan muutoin kuin tasa-arvolain soveltamisalalla.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan toimivaltaan ei kuulu yksityis- ja perhe-elämän piiriin kuuluvat asiat, eikä uskonnon harjoittaminen.

Asian voi saattaa lautakunnan käsiteltäväksi se, johon syrjivä menettely kohdistuu, taikka yhdenvertaisuusvaltuutettu. Myös yhdistykset voivat saada hakemuksen vireille lautakunnassa asianomistajan suostumuksella. Tasa-arvolain soveltamisalaan kuuluvissa asioissa asian voi saattaa lautakunnan käsiteltäväksi vain työmarkkinoiden keskusjärjestö tai tasa-arvovaltuutettu.

Lautakunta ei ota tutkittavaksi tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa vireillä olevaa asiaa.

Lautakunnan tehtävänä on antaa oikeussuojaa niille, jotka ovat kokeneet tullessa syrjityksi tai tullessa syrjintään liittyvien kiellettyjen vastatoimien kohteeksi.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta voi kieltää jatkamasta tai uusimasta syrjintää tai vastatoimia ja asettaa päätöksen noudattamisen tehosteeksi uhkasakon ja tuomita sen maksettavaksi.

Lautakunta voi määrätä asianomaisen ryhtymään kohtuullisessa määräajassa toimenpiteisiin yhdenvertaisuuslaissa säädettyjen velvollisuuksien täyttämiseksi. Se voi myös vahvistaa osapuolten välisen sovinnon.

Lautakunta ei voi määrätä hyvitystä tai muuta korvausta maksettavaksi, mutta se voi antaa suosituksen hyvityksen suorittamisesta syrjitylle.

Lautakunta voi antaa myös lausunnon yhdenvertaisuuslain tai tasa-arvolain soveltamisesta tuomioistuimen, yhdenvertaisuus- tai tasa-arvovaltuutetun tai muun viranomaisen taikka yhdistyksen pyynnöstä.

Lautakunnan päätöksistä voi hakea muutosta hallinto-oikeudelta.

Hakemuksen käsittely lautakunnassa on maksutonta, ja sen toimituskirjat ovat maksuttomia. Muista oikeudenkäyntikuluistaan asianosaiset vastaavat itse.

Lisätietoja yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnasta:

<http://yvltk.fi/fi/>

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta

PL 27

FI-00023 Valtioneuvosto

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan sähköposti: yvltk@oikeus.fi